

Четвъртък, 24 ноември 2016 г.

P8_TA(2016)0456

Положението в Беларус**Резолюция на Европейския парламент от 24 ноември 2016 г. относно положението в Беларус (2016/2934(RSP))**

(2018/C 224/21)

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции и препоръки относно Беларус,
 - като взе предвид парламентарните избори, проведени на 11 септември 2016 г., и президентските избори, проведени на 11 октомври 2015 г.,
 - като взе предвид изявлението на председателя на делегацията на ЕП за връзки с Беларус на 13 септември 2016 г. относно неотдавнашните парламентарни избори в Беларус,
 - като взе предвид изявлението на говорителя на Европейската служба за външна дейност от 12 септември 2016 г. относно парламентарните избори в Беларус,
 - като взе предвид предварителното изявление от 12 септември 2016 г. на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ)/Бюрото за демократични институции и права на човека (БДИПЧ), Парламентарната асамблея на ОССЕ и Парламентарната асамблея на Съвета на Европа относно парламентарните избори в Беларус,
 - като взе предвид заключенията на Съвета относно Беларус, и по-специално тези от 16 февруари 2016 г. за отмяна на ограничителни мерки срещу 170 лица и три дружества от Беларус,
 - като взе предвид окончателния доклад на ОССЕ от 28 януари 2016 г. относно президентските избори, състояли се в Беларус на 11 октомври 2015 г.,
 - като взе предвид многобройните декларации на беларуските органи, че някои от препоръките на ОССЕ/БДИПЧ след президентските избори през 2015 г. ще бъдат изпълнени преди парламентарните избори през 2016 г.,
 - като взе предвид освобождаването от беларуските органи на шестима политически затворници на 22 август 2015 г. и последвалото изявление на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност Федерика Могерини и на члена на Комисията, отговарящ за европейската политика за съседство и преговорите за разширяване, Йоханес Хан относно освобождаването на политически затворници в Беларус на 22 август 2015 г.,
 - като взе предвид член 123, параграфи 2 и 4 от своя правилник,
- А. като има предвид, че в своя окончателен доклад относно президентските избори в Беларус от 2015 г. ОССЕ/БДИПЧ, съвместно с Венецианската комисия към Съвета на Европа, подготви набор от препоръки, които да бъдат изпълнени от Беларус преди парламентарните избори през 2016 г.;
- Б. като има предвид, че с оглед на изграждането на по-добри отношения със Запада, беларуските органи неохотно предприеха действия, за да могат демократичните опозиционни партии да се регистрират по-лесно, отколкото при предходните избори, и за да предоставят на чуждестранните наблюдатели по-добър достъп до преброяването на гласовете съгласно оценката на БДИПЧ;
- В. като има предвид, че на 6 юни 2016 г. президентът на Беларус свика избори за Камарата на представителите; като има предвид, че тези избори бяха проведени на 11 септември 2016 г.; като има предвид, че за изборите бяха акредитирани повече от 827 международни и 32 100 граждански наблюдатели; като има предвид, както беше заявено в заключенията на ОССЕ/БДИПЧ, че повечето от гражданските наблюдатели са представлявали субсидирани от държавата обществени сдружения, които също така активно са провеждали кампания в полза на подкрепящите правителството кандидати; като има предвид, че по покана на Министерството на външните работи на Беларус беше разгърната мисия на ОССЕ/БДИПЧ за наблюдение на избори;

Четвъртък, 24 ноември 2016 г.

- Г. като има предвид, че съгласно оценката на ОССЕ/БДИПЧ парламентарните избори през 2016 г. бяха организирани ефективно, но продължават да съществуват редица дългогодишни системни слабости, включително ограничения в нормативната уредба по отношение на политическите права и основните свободи; като има предвид, че преброяването на гласовете и представянето на резултатите бяха засегнати от значителен брой процедурни нередности и не бяха достатъчно прозрачни;
- Д. като има предвид, че за първи път от доста време в парламента на Беларус ще бъде представена демократична опозиция; като има предвид, че според специалния докладчик на ООН относно положението с правата на човека в Беларус, правните и административните системи, характеризиращи се с ограничения на правата на човека, остават непроменени; като има предвид, че се очаква двамата независими членове на парламента на Беларус да действат като истинска опозиция;
- Е. като има предвид, че от 1994 г. насам в Беларус не са провеждани свободни и честни избори съгласно изборно законодателство в съответствие с международно признатите стандарти на ОССЕ/БДИПЧ;
- Ж. като има предвид, че през февруари 2016 г. ЕС отмени повечето от ограничителните мерки срещу беларуски длъжностни и юридически лица, като жест на добра воля, за да насърчи Беларус да подобри положението с правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава; като има предвид, че в своите заключения от 15 февруари 2016 г. относно Беларус Съветът подчерта необходимостта от задълбочаване на сътрудничеството между ЕС и Беларус в редица области, свързани с икономиката, търговията и помощта, което разкри възможност за Беларус да кандидатства за финансиране от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР); като има предвид, че бяха отбелязани редица усилия за решаването на някои отдавна неразрешени въпроси преди изборите от 2016 г., въпреки че остават множество нерешени проблеми, що се отнася до правната и процедурната рамка за провеждане на изборите;
- З. като има предвид, че двете беларуски групи за наблюдение на избори „Human Rights Defenders for Free Elections“ (HRD) (Защитници на правата на човека за свободни избори) и „Right to Choose-2016 (R2C)“ (Право на избор — 2016 (R2C)) заклеиха последните избори като неотговарящи на редица важни международни стандарти и като ненадеждно отражение на волята на гражданите на Беларус;
- И. като има предвид, че беларуските групи за наблюдение разполагат с конкретни доказателства за повсеместни сериозни усилия за изкуствено повишаване на данните за избирателната активност по време на петте дни за предварително гласуване (6—10 септември 2016 г.) и в изборния ден (11 септември 2016 г.), и като има предвид, че единственият независим институт за изследване на общественото мнение в Беларус (NISEPI) преустанови дейността си в резултат на натиск от страна на правителството, поради което е много трудно да се прецени какви са реалните политически предпочитания на гражданите на Беларус;
- Й. като има предвид, че част от беларуските опозиционни сили представиха за първи път на 18 ноември 2015 г. съвместно споразумение за сътрудничество, за да участват обединени в парламентарните избори през 2016 г.;
- К. като има предвид, че на 18 и 19 юни 2015 г. в Минск се състоя първото посещение от 2002 г. насам на Делегацията на Парламента за връзки с Беларус; като има предвид, че Европейският парламент понастоящем не поддържа официални отношения с парламента на Беларус;
- Л. като има предвид, че Беларус изигра конструктивна роля за улесняване на сключването на споразумение за прекратяване на огъня в Украйна;
- М. като има предвид, че руското нападение срещу Украйна и незаконното анексиране на Крим от страна на Русия задълбочиха опасенията на беларуското общество за дестабилизация на вътрешното положение в резултат на промяна на режима; като има предвид, че народът на Беларус не се е отказал от своите надежди за значителни реформи и мирно преобразуване на своята страна;
- Н. като има предвид, че икономиката на Беларус е в състояние на стагнация от повече от 20 години насам, като значителни отрасли продължават да бъдат държавна собственост и под властта на административна система за контрол и управление; като има предвид, че зависимостта на Беларус от предоставяната от Русия икономическа помощ нараства непрестанно, и като има предвид, че икономическите показатели на Беларус са сред най-ниските сред държавите — членки на Евразийския икономически съюз, като например БВП на Беларус бележи спад в размер на над 30 милиарда щатски долара в периода 2015—2016 г.;
- О. като има предвид, че Беларус е единствената държава в Европа, която продължава да прилага смъртното наказание; като има предвид, че на 4 октомври 2016 г. Върховният съд на Беларус потвърди смъртната присъда срещу Сергей Остриков, което е четвъртото потвърждение от Върховния съд на Беларус на смъртна присъда през 2016 г.;

Четвъртък, 24 ноември 2016 г.

- П. като има предвид, че организации по правата на човека привлякоха вниманието върху нови методи за упражняване на тормоз спрямо опозицията; като има предвид, че беларуските органи не са се отказали от репресивните практики срещу политическите си опоненти: продължават да бъдат налагани административни санкции на мирни демонстранти, други граждански и политически права са ограничени, а в страната има нови политически затворници; като има предвид, че беларуските органи не предприеха никакви мерки, насочени към системни и качествени промени в областта на правата на човека, особено на законодателно равнище;
- Р. като има предвид, че значителното подобрене в областта на свободата на словото и свободата на медиите, зачитането на политическите права както на обикновените граждани, така и на опозиционните активисти, и спазването на принципите на правовата държава и основните права са предпоставки за по-добри отношения между ЕС и Беларус; като има предвид, че Европейският съюз е все така твърдо решен да продължи да защитава правата на човека в Беларус, включително свободата на словото и на медиите;
- С. като има предвид, че на 25 октомври 2016 г. Беларус прие своя първи национален план за действие в областта на правата на човека, който беше одобрен с резолюция на Министерския съвет; като има предвид, че според беларуските органи в този план са определени основните линии на действие за изпълнение на ангажиментите на страната в областта на правата на човека;
- Т. като има предвид, че една от целите на участието на Беларус в Източното партньорство и в неговото парламентарно измерение Евронест е да се задълбочи сътрудничеството между страната и ЕС; като има предвид, че парламентът на Беларус не разполага с официален статут в Парламентарната асамблея Евронест;
- У. като има предвид, че Беларус е в процес на изграждане на първата в страната атомна електроцентрала в Островец, на границата с ЕС; като има предвид, че всяка държава, която развива ядрена енергетика, трябва да се придържа стриктно към международните изисквания и норми за ядрена безопасност и за безопасност по отношение на околната среда; като има предвид, че правителството на Беларус, което носи изключителната отговорност за безопасността и сигурността на ядрените съоръжения на територията на страната, трябва да изпълнява задълженията си към своите граждани, както и към съседните държави; като има предвид, че принципите на откритост и прозрачност трябва да бъдат водещи при разработването, експлоатацията и извеждането от експлоатация на всяко ядрено съоръжение;
- Ф. като има предвид, че Беларус е част от Организацията на Договора за колективна сигурност (ОДКС) и участва заедно с Русия в съвместните военни маневри „Запад“ на Русия, която включват сценарии, включващи нападения срещу западните съседи на Беларус, които включват симулиране на използването на ядрени оръжия срещу Полша; като има предвид, че Беларус възнамерява да участва през следващата година в „Запад-2017“ с евентуални нови агресивни сценарии;
1. Продължава да изразява дълбока загриженост във връзка със слабостите, наблюдавани от независими международни наблюдатели по време на президентските избори през 2015 г. и на парламентарните избори през 2016 г.; признава опитите да се постигне напредък, но те продължават да бъдат недостатъчни; отбелязва, че в новоизбрания парламент ще има един представител на опозиционната партия и един представител от неправителствения сектор; счита обаче, че става въпрос за политически назначения, а не за отражение на резултата от изборите; отбелязва, че вниманието, отделено на бъдещите законодателни предложения, внесени от тези двама парламентаристи, ще бъде показател за политическите намерения на органите на властта, свързани с тези назначения;
 2. Призовава беларуските органи да възобновят незабавно работата по цялостна избирателна реформа като част от по-широкия процес на демократизация и в сътрудничество с международните партньори; подчертава необходимостта от своевременното изпълнение на препоръките на ОССЕ/БДИПЧ преди общинските избори през март 2018 г., както и те да бъдат наблюдавани от местни и международни наблюдатели; подчертава, че това е от първостепенно значение за постигане на желан напредък в отношенията между ЕС и Беларус;
 3. Призовава отново беларуските органи да гарантират при всички обстоятелства зачитането на демократичните принципи, на правата на човека и на основните свободи, в съответствие с Всеобщата декларация за правата на човека и с международните и регионалните инструменти за правата на човека, ратифицирани от Беларус;
 4. Призовава правителството на Беларус да реабилитира освободените политически затворници и да възстанови напълно техните граждански и политически права;

Четвъртък, 24 ноември 2016 г.

5. Изразява загриженост, че от 2000 г. насам в Беларус не са регистрирани нови политически партии; призовава за премахването на всички ограничения в това отношение; подчертава, че на всички политически партии трябва да бъде дадена възможност да упражняват без ограничения политически дейности, особено в период на предизборна кампания;
6. Очаква органите да спрат да упражняват тормоз по политически причини спрямо независимите медии; настоятелно призовава за прекратяване на практиката на административно преследване и на произволното използване на член 22.9, параграф 2 на Административния кодекс срещу журналисти на свободна практика по обвинение за работа с чуждестранни медии без акредитация, което ограничава правото на свобода на изразяване на мнение и разпространяването на информация;
7. Призовава правителството на Беларус да отмени незабавно член 193, параграф 1 от Наказателния кодекс, който санкционира организирането и участието в дейности на нерегистрирани обществени сдружения и организации, и да създаде условия за пълно, свободно и безпрепятствено правно функциониране на обществените сдружения и организации; насочва вниманието на Комисията по-конкретно към факта, че понастоящем, в резултат на прилагането на член 193, параграф 1 и на други ограничителни мерки, съществуват над 150 беларуски неправителствени организации, регистрирани в Литва, Полша, Чешката република и на други места;
8. Настоятелно призовава беларуските органи да преразгледат политиката, съгласно която международната финансова подкрепа за неправителствените организации в Беларус продължава да бъде предмет на сериозна данъчна тежест;
9. Категорично осъжда политиката на правителството на Беларус на използване на специалните сили за намеса във вътрешните работи на организациите на гражданското общество, включително тези, представляващи национални малцинства, като например независимата неправителствена организация „Съюз на поляците в Беларус“;
10. Настоятелно призовава Беларус, единствената държава в Европа, която все още прилага смъртното наказание и в която неотдавна беше възстановено изпълнението на смъртни присъди, да се присъедини към световен мораториум върху смъртното наказание, като първа стъпка към неговото окончателно премахване; припомня, че смъртното наказание е нехуманно и унижително отношение, няма доказан възпиращ ефект и прави съдебните грешки необратими; призовава Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) и Комисията да отдават подчертан приоритет на горепосочените опасения в рамките на продължаващия между ЕС и Беларус диалог по правата на човека; приветства в този контекст приемането от Министерския съвет на Беларус на плана за действие за изпълнение на препоръките на работната група за универсалния периодичен преглед към Съвета на ООН по правата на човека и очаква той да бъде изпълнен изцяло;
11. Призовава ЕС да поддържа импулса с оглед на по-нататъшното нормализиране на отношенията с Беларус; отново изразява своето становище, че съществуващите различия могат да бъдат преодоляни най-успешно чрез подобрени канали за комуникация и че допълнителното ангажиране на ЕС, и в частност на Европейския парламент, в диалога с Беларус, и по-специално с нейните граждани и с нейното гражданско общество, както и с парламента и с различните политически партии, може да доведе до осезаеми резултати и да допринесе за независимостта, суверенитета и просперитета на страната;
12. Призовава ЕСВД и Комисията да продължат и да увеличават подкрепата, предоставяна на организациите на гражданското общество в Беларус и в чужбина; подчертава в този контекст необходимостта да се подкрепят всички независими източници на информация за обществото в Беларус, включително медии, излъчващи на беларуски език и от чужбина;
13. Отбелязва започването през януари 2014 г. на преговорите относно облекчаването на визовия режим, насочени към подобряване на междуличностните контакти и към насърчаване на формирането на гражданско общество; подчертава, че Комисията и ЕСВД следва да предприемат необходимите мерки за ускоряване на постигането на напредък в това отношение;
14. Подкрепя ЕС в неговата политика на критична ангажираност по отношение на беларуските органи и изразява готовност да допринесе за нея чрез своята Делегация за връзки с Беларус; призовава Комисията да наблюдава отблизо законодателните инициативи и да упражнява контрол върху тяхното изпълнение; припомня, че ЕС трябва да гарантира, че неговите ресурси не се използват за потискане на организации на гражданското общество, защитници на правата на човека, журналисти на свободна практика и опозиционни лидери;

Четвъртък, 24 ноември 2016 г.

15. Изразява загриженост относно проблемите с безопасността, свързани с изграждането на беларуската атомна електроцентрала в Островец, на по-малко от 50 км от Вилнюс, столицата на Литва, и близо до полската граница; подчертава необходимостта от всеобхватен международен контрол върху изпълнението на този проект, за да се гарантира че той спазва международните изисквания и норми за ядрена безопасност и за безопасност по отношение на околната среда, в т.ч. конвенциите на ООН от Еспо и Орхус; призовава Комисията да включи въпроса относно сигурността и прозрачността на тази атомна електроцентрала в процес на изграждане в своя диалог с Беларус и Русия, като се има предвид, че обектът се финансира от Русия и се основава на технологията на „Росатом“, и да представя редовно доклади на Парламента и на държавите членки, и особено на съседните на Беларус държави членки; призовава Съвета и Комисията да използват своите лостове, включително обвързването с условия на всяко предоставяне на макрофинансова помощ на ЕС, за да се гарантира, че Беларус спазва международните стандарти за безопасност по отношение на АЕЦ „Островец“, по-специално по отношение на провеждането на стрес тестове, както е договорено с Комисията на 23 юни 2011 г.;

16. Отдава голямо значение на присъединяването на Беларус към Парламентарната асамблея Евронест и очаква с нетърпение това присъединяване, в съответствие с учредителния акт, веднага щом бъдат изпълнени политическите условия, тъй като то ще бъде естествено продължение на участието на Беларус в многостранната рамка за сътрудничество на Източното партньорство;

17. Потвърждава своя ангажимент да работи за благото на народа на Беларус, да подкрепя неговите продемократични стремежи и инициативи и да допринася за по-стабилно, демократично бъдеще и благоденствие за страната;

18. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Европейската служба за външна дейност, на Съвета, на Комисията, на държавите членки, на ОССЕ/БДИПЧ, на Съвета на Европа и на беларуските органи.